Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

5 СНЕЖНЯ 2013 г. ЧАЦВЕР № 229 (27594) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Птушкі, якія сімвалізуюць каханне

СТАР 3

Як выратаваць унікальны лесапарк

СТАР 3

Маленькі горад з вялікім ваенным значэннем

СТАР 6

ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЎЗНАГАРОДЫ ЗА ПЛЁННУЮ ПРАЦУ

За шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў і высокае прафесійнае майстэрства, дасягненне высокіх вытворчых паказчыкаў у галіне машынабудавання і лёгкай прамысловасці, удасканаленне падатковай сістэмы і рэалізацыю дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, вялікі асабісты ўклад у развіццё сродкаў сувязі, сферы адукацыі, культуры, мастацтва і спорту дзяржаўных узнагарод Беларусі ўдастоены 72 работнікі розных сфер. Адпаведны ўказ падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Ордэнам Айчыны III ступені ўзнагароджаны галоўны трэнер спартыўнай каманды таварыства з абмежаванай адказнасцю «Гандбольны клуб «СКА-Мінск» Спартак Мірановіч.

Работнікі ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі маторны завод» удастоены ордэна Пашаны. Сярод іх токар эксперыментальнага цэха Анатоль Лазоўскі, вадзіцель аўтамабіля транспартнага цэха Алег Леўданскі, выпрабавальнік рухавікоў цэха зборкі і выпрабавання матораў Віктар Саўчук, электраманцёр па рамонце і абслугоўванні электраабсталявання цэха малых серый Васіль Тарасевіч.

Ордэнам Францыска Скарыны ўзнагароджваюцца артыст аркестра вышэйшай катэгорыі Нацыянальнага акадэмічнага народнага аркестра Рэспублікі Беларусь імя І. Жыновіча ўстановы «Беларуская дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармонія» Аляксандр Крамко і артыст размоўнага жанру вышэйшай катэгорыі канцэртна-гастрольнага аддзела філармоніі Уладзімір Радзівілаў.

Заслугі шэрагу грамадзян адзначаны медалём «За адвагу» і «За адзнаку ў папярэджанні і ліквідацыі надзвычайных сітуацый».

Вялікая група работнікаў розных сфер удастоена медаля «За працоўныя заслугі». Сярод іх старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Аляксандр Ацясаў і першы намеснік міністра эканомікі Беларусі Анатоль Філонаў.

Сярод узнагароджаных медалём Францыска Скарыны галоўны рэжысёр Драматычнага тэатра беларускай арміі Марына Дударава і дырэктар прадстаўніцтва Міждзяржаўнай тэлерадыёкампаніі «Мір» у Рэспубліцы Беларусь Уладзімір Пярцоў.

Указам таксама прысвойваюцца ганаровыя званні «Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь», «Заслужаны работнік прамысловасці Рэспублікі Беларусь», «Заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь», «Заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь».

ЛЁГКАЯ ВОЎНА

Жыхарка вёскі Пакуцце Дрыбінскага раёна Марыя Міхайлаўна Асіпоўская перадала сыну Уладзіміру сакрэты шапавальскага майстэрства. Цяпер гэтая сям'я і вёска вядомыя па ўсёй Беларусі вырабам якаснага традыцыйнага абутку з воўны — валёнак. У вёсцы, акрамя Асіпоўскіх, яшчэ некалькі сем'яў займаюцца гэтым промыслам. А Уладзімір, у сваю чаргу, вучыць дрыбінскіх дзяцей у гуртку «Катрушнік», які створаны пры Дрыбінскім раённым гісторыка-этнаграфічным музеі. Сёлета ў складзе музейнага калектыву Уладзімір Асіпоўскі быў узнагароджаны спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Беларусі за захаванне і развіццё народных традыцый і промыслаў. У асенне-зімовы перыяд у добрага шапавала заўсёды шмат працы. Не сумуюць без свайго занятку і Уладзімір і Марыя Асіпоўскія.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

ЦЫТАТА ДНЯ

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы:

«З вывадам сіл міжнароднай кааліцыі з Афганістана, які, як чакаецца, адбудзецца ў 2014 годзе, у Саюзнай дзяржавы і ў цэлым мытнай тройкі з'явяцца новыя праблемы. Гэта — наркатрафік. Напэўна, больш актыўна ён пойдзе ў Расіі, але і, адпаведна, на нашу тэрыторыю. Часу не так шмат, каб прыняць нейкія кардынальныя і эфектыўныя практычныя захады. Нацыянальная бяспека патрабуе пастаяннай увагі. Мы выдатна бачым, што адбываецца вакол. Узнікаюць новыя выклікі і пагрозы, на якія неабходна больш аператыўна рэагаваць».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 05.12.2013 г.

Долар ЗША	9390,00	▲
Еўра	12740,00	▲
Рас. руб.	282,50	▲
Укр. грыўня	1137,49	▼

■ Парламенцкі дзённік

АДУКАЦЫЯ ЯК УМОВА РОСКВІТУ

Дэпутаты падвялі першыя вынікі комплекснага маніторынгу Кодэкса аб адукацыі. Прыняты ў Беларусі два гады таму Кодэкс аб адукацыі стаў першым на постсавецкай прасторы вопытам кадыфікацыі заканадаўства ў гэтай сферы. З самага пачатку меркавалася, што Кодэкс будзе пад пільным наглядам і парламентарыяў, і спецыялістаў, каб своечасова мець магчымасць удасканаленне альбо карэкціроўкі яго нормаў. Вынікам маніторынгу Кодэкса і прапановам па яго дапаўненнях і зменах былі прысвечаны парламенцкія слуханні, якія адбыліся 4 снежня ў Авальнай зале Палаты прадстаўнікоў.

ЭФЕКТ АД ДЫПЛОМА

— На наш погляд, неабходна замацаваць на заканадаўчым узроўні выкарыстанне ў адукацыйнай практыцы дыстанцыйных тэхналогій, сеткавага ўзаемадзеяння ўстаноў адукацыі і ўдзельнікаў адукацыйнага працэсу, — сказаў, адкрываючы слуханні, **старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА.** — Сёння як ніколі актуальна развіццё дзяржаўна-прыватнага партнёрства ў сферы адукацыі, распрацоўка сумесна з прадстаўнікамі рынку працы механізмаў фарміравання дзяржаўнага заказу падрыхтоўкі кадраў. Павінна быць істотна палепшана і пашырана сістэма падрыхтоўкі рабочых і спецыялістаў сярэдняга звяна, аптымізавана падрыхтоўка кадраў з вышэйшай адукацыяй.

Пільнай увагі, дадаў спікер ніжняй палаты парламента, патрабуе падрыхтоўка педагагічных кадраў і павышэнне ўзроўню сацыяльнай абароны работнікаў сістэмы адукацыі. Яшчэ адзін кірунак удасканалення заканадаўства ў галіне адукацыі — стварэнне знешняй незалежнай дзяржаўнай атэстацыі навучэнцаў, ацэнкі дзейнасці ўстаноў адукацыі па выніку.

СТАР 2

СТАЛІЧНАЯ НЕРУХОМАСЦЬ «ПАХУДЗЕЕ» ЯШЧЭ НА 3–5%?

Цэны на жыллё ў Мінску да канца года могуць страціць каля 3%, паведамляе ў сваім прагнозе намеснік дырэктара па продажах на другасным рынку жылля агенцтва нерухомасці «Твая сталіца» Святлана КУДЗЕЛКА. Разам з тым, асобныя аналітыкі прадказваюць, што ў снежні цэннікі на стандартнае сталічнае жыллё могуць «прасесці» нават мацней — да 5%.

Паспрабуем разабрацца ў праўдзівасці такіх прагнозаў. Нагадаем, што рост цэн на жылую нерухомасць дасягнуў свайго максімуму сёлета ў верасні. А ўжо з кастрычніка кошт квадратнага метра другаснага жылля пачаў зніжацца. Эксперты прагназуюць, што падобная тэндэнцыя захаваецца і ў апошнім месяцы года. Справа ў тым, што цяпер прапанова на рынку жылля перавышае попыт, а колькасць здзелак памяншаецца. Аб'ём попыту сёння напрамую залежыць ад даступнасці жыллёвых крэдытаў. «Калі яшчэ летам на другасным рынку насельніцтва актыўна прыцягвала крэдыты на куплю жылля, то цяпер сітуацыя цалкам супрацьлеглая», — адзначыла Святлана Кудзелка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Пры гэтым спад на рынку жылой нерухомасці прывёў да ўсталявання больш выразных крытэрыяў цэнавай дыферэнцыяцыі, калі кошт «квадрата» ўсё больш залежыць ад тыпу і месцазнаходжання кватэры. Сёння, каб прадаць свой аб'ект, уладальнікі кватэр часта вымушаны зніжаць цэны і ісці насустрач пакупнікам. Цяпер розніца паміж коштам прапановы і коштам здзелкі на другасным рынку ў сярэднім складае каля 10%. У той жа час, калі заяўлены кошт на кватэру першапачаткова адпавядае рынкавым трэндам, то яна будзе прададзена хутка і амаль без гандлю, адзначае спецыяліст.

СТАР 2

■ Погляд

Украінскі эксперт Ігар ДРУЗЬ:

«ЧАСТКА ЎЛАДЫ ПРАЦУЕ НА РЭВАЛЮЦЫЮ»

Падзеі ва Украіне асвятляюцца ў асноўным з акцэнтам на супрацьстаянні ўлады і апазіцыі. У той час як думка значнай часткі насельніцтва, роўна аддаленай і ад таго, і ад другога лагера, часта аказваецца незаўважанай. Напрыклад, мала хто ведае, што 1 снежня, у перыяд найбольшага напалу апазіцыйных настрояў, у Кіеве прайшоў хрэсны ход праваслаўнай грамадскасці. Гэтыя людзі традыцыйна крытыкавалі ўлады Украіны, а цяпер падтрымалі рашэнне Віктара Януковіча адмовіцца ад падпісання пагаднення аб асацыяцыі з Еўрасаюзам. На пытанні «Звязды» адказвае ўдзельнік гэтых падзей, старшыня руху «Народны сабор» Украіны, публіцыст Ігар ДРУЗЬ.

— Ігар Міхайлавіч, на думку назіральнікаў, масавыя беспарадкі ў Кіеве запусціла неабгрунтавана жорсткая акцыя ўкраінскіх сілавікоў па разгоне мітынгоўцаў на плошчы Незалежнасці 30 лістапада. Вы згодны з гэтым пунктам гледжання?

— Не згодны. Перш за ўсё, сам факт непадпісання дагавора аб асацыяцыі ўкраінскім бокам выклікаў жаданне Бруселя разбурыць законную ўладу ва Украіне і правесці дзяржаўны пераварот. Гэта першапачаткова была вялікая геапалітычная гульня, а насельніцтва і апазіцыйныя палітыкі Украіны ў ёй — толькі пешкі.

СТАР 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ЕЎРОПЕ ПРОДАЖЫ ВЕЛАСІПЕДАЎ ПЕРАВЫСІЛІ ПРОДАЖЫ АЎТАМАБІЛЯЎ

У большасці краін Еўрасаюза летась продаж веласіпедаў перавысіў продаж аўтамабіляў, што, на думку экспертаў, звязана з эканамічным крызісам, перадаюць інфармагенцтвы. Пры гэтым двухколавы від перамяшчэння стаў папулярным не толькі ў «веласіпедных» сталіцах Еўропы, якімі лічацца Амстэрдам і Капенгаген. У Італіі, напрыклад, упершыню за 50 з лішнім гадоў было прададзена 1,6 млн веласіпедаў супраць 1,4 млн аўтамабіляў. У італьянскім Мілане з нядаўняга часу дзейнічае сістэма грамадскага велапракату накшталт той, якая існуе ў Парыжы і Лондане. Улады Мадрыда, у сваю чаргу, плануюць стварыць так званае зялёнае кольца — зону веласіпедных маршрутаў агульнай працягласцю 10 км. Лонданскія ўлады сцвярджаюць, што за апошняе дзесяцігоддзе колькасць веласіпедных паездак вырасла на 66% — да 500 тыс. за дзень. Тым не менш аварыі на дарогах, у якіх гінуць веласіпедысты, прымушаюць задумацца, наколькі бяспечны такі від транспарту.

СМЯРОТНА НЕБЯСПЕЧНЫ ГРЫП АБ'ЯВІЎСЯ Ў ГАНКОНГУ

Жыхары Ганконга знаходзяцца ў напрузе — зафіксаваны першы выпадак заражэння птушыным грыпам H7N9. Паведамляецца, што 36-гадовая ахвяра знаходзіцца ў шпіталі ў крытычным стане. Усе кантакты асобы ізаляваныя.

ПРЫНЦ УІЛЬЯМ ПРЫСВЕЦІЦЬ СЯБЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ

Прынц Уільям, які ў ліпені стаў бацькам, збіраецца заняцца ў наступным годзе сельскай гаспадаркай. Другі ў чарзе на атрыманне ў спадчыну прастола Злучанага каралеўства, Уільям у верасні вырашыў пайсці ў адстаўку з вайсковай службы дзеля сям'і, але цяпер задумаўся пра будучыню, паведамляе The Sun. «Спадчыннік трона гатовы паступіць на курсы навучання сельскай гаспадарцы», — гаворыцца ў артыкуле брытанскага выдання. Уільям на дадзены момант з'яўляецца капітанам запасу Каралеўскіх ВПС. Па некаторых звестках, прынц ужо рыхтуецца да паступлення ў Кембрыджскі ўніверсітэт на курсы сельскагаспадарчай эканомікі.

Як патлумачылі аўтары артыкула, на курсах Уільям збіраецца атрымаць «неабходныя веды для таго, каб прыняць ад бацькі ў кіраванне герцагства Корнуал, калі прынц Валійскі Чарльз стане каралём».

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

АМЕРЫКАНЦЫ: ЗША НЕ ВАРТА ЎМЕШВАЦЦА Ў СПРАВЫ ІНШЫХ ДЗЯРЖАЎ

Больш за палову амерыканцаў, якія прынялі ўдзел у сацыялагічным даследаванні, праведзеным цэнтрам П'ю, лічаць, што ЗША не варта ўмешвацца ў справы іншых дзяржаў. Як адзначаюць прадстаўнікі цэнтра, ніколі яшчэ за ўсю гісторыю такіх апытанняў (яны праводзяцца ўжо амаль 50 гадоў) адпаведнай пазіцыі не прытрымлівалася такая значная доля рэспандэнтаў.

Згодна з распаўсюджанымі вынікамі даследавання пад назвай «Месца Амерыкі ў свеце — 2013», рэкордныя 52% амерыканцаў пагадзіліся са сцвярджэннем, што ЗША «варта займацца ўласнымі справамі і даць іншым краінам самастойна вырашаць свае праблемы». Супрацьлеглага пункту гледжання прытрымліваюцца толькі 38% апытаных. На пытанне аб тым, «ці сталі ЗША больш уплывовымі і магутнымі за апошнія 10 гадоў», станоўчы адказ далі толькі 17% удзельнікаў даследавання. 53% апытаных упэўнены, што сітуацыя адваротная. Пераважная большасць (70%) рэспандэнтаў лічаць, што сёння ЗША ўжо не карыстаюцца такой павагай, якой карысталіся раней.

КОРАТКА

Нацыянальная авіякампанія «Белавія» ў канцы лістапада ўнесена ў рэестр мытных перавозчыкаў. Гэта азначае, што «Белавія» атрымала права на перавозкі грузаў з выкарыстаннем працэдуры мытнага транзіту ў аэрапорты, якія знаходзяцца на тэрыторыі краін Мытнага саюза.

У Мінску завяршылася масавая імунізацыя насельніцтва супраць грыпу. Паводле даных на 2 снежня, прышчэпку супраць грыпу зрабілі 679 тыс. чалавек (амаль 131 тыс. дзяцей і 548 тыс. дарослых), або 35,8 працэнта насельніцтва.

ДАІ шукае кіроўцу, які 28 лістапада каля 18 гадзін на 3-м км аўтадарогі Сеніца — Прылукі — Самахвалавічы ў пасёлку Юбілейны Мінскага раёна на аўтамабілі «Мазда-6» збіў дзяўчынку і ўцёк.

У X Калядным міжнародным турніры аматараў хакея на прыз Прэзідэнта Беларусі, які пройдзе ў Мінску з 3 па 7 студзеня 2014 года, згуляюць 12 каманд.

Унікальная падводная лодка класа субмарын «Sen-Toku» імператарскага флоту Японіі часоў Другой сусветнай вайны знойдзена паблізу Гавайскага архіпелага. Усяго было пабудавана шэсць субмарын дадзенага класа. Гэтыя лодкі дасягалі 122 м у даўжыню і былі здольныя зрабіць шлях даўжынёй у паўтара падарожжа вакол свету без дазапраўкі.

■ Будзе свята!

ДЗЯДЫ МАРОЗЫ ЗГУЛЯЮЦЬ... У ХАКЕЙ

З 16 снежня ў сталіцы на пляцоўцы каля Палаца спорту, а таксама на Кастрычніцкай плошчы, распачнуць сваю працу навагоднія кірмашы. 2014-ы — год Чэмпіянату свету па хакеі, таму яго сімвал — зубр Волат — будзе самым актыўным удзельнікам многіх мерапрыемстваў. Плануецца правесці парад Дзядоў Марозаў і Снягурак, а таксама хакейны матч паміж камандамі Дзядоў Марозаў каля галоўнай ёлкі краіны.

Святкаванне каля Палаца спорту не спыніцца і ў навагоднюю ноч: з 21 да 4 гадзін тут будзе праводзіцца эстрадная праграма з незвычайным святломузычным суправаджэннем. У гадзіну ночы каля стэлы «Мінск — горад-герой» можна будзе паглядзець на святочны фейерверк.

Па словах **Віталіны РУДЗІКАВАЙ, начальніка ўпраўлення культуры Мінгарвыканкама,** святкаванне Новага года традыцыйна пройдзе і ва ўсіх раёнах. Сярод ужо звыклых месцаў з'явіцца і адно новае — побач з «Чыжоўка-Арэнай». З планам усіх навагодніх мерапрыемстваў можна будзе азнаёміцца на сайце Мінгарвыканкама ў спецыяльным раздзеле.

Першы намеснік начальніка дзяржустановы «Галоўнае ўпраўленне спажывецкага рынку Мінгарвыканкама» Аляксей РАМАНАЎ паведаміў, што ў Мінску на працягу навагодніх святаў пройдзе больш за 2,5 тысячы акцый, сярод якіх будуць распродажы, дэгустацыі і многае іншае. 15 снежня мінчан будуць чакаць 15-працэнтныя зніжкі на ўсю прадукцыю ва ўнівермагах ГУМ, ЦУМ, «Беларусь» і Гандлёвым доме «На Нямізе». Дарэчы, арганізатары святочных мерапрыемстваў не забыліся і на гасцей сталіцы. **Дырэктар інфармацыйна-турысцкага цэнтра «Мінск» Тамара АРЭХАВА** паведаміла, што толькі ў складзе арганізаваных турыстычных груп у сталіцу на навагоднія святы прыедзе каля 10 тысяч замежных турыстаў.

Асобная праграма прадугледжана для жыхароў сталага ўзросту. З 12 па 15 снежня ў выставачным цэнтры па вуліцы Янкі Купалы, 27 пройдзе сацыяльная выстава-кірмаш «50+». З 10 да 18 гадзін тут будуць працаваць стэнды па розных кірунках: сацыяльна-прававы, медыцынскі, спажывецкі і культурны.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ

ISSN 1990 - 763X

Працягваецца падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2014 года!

ШАНОЎНЫЯ СЯБРЫ!

Падпісацца на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведачнага тэрмінала РУП «Белпошта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым калядным падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Індэкс/перыяд		1 месяц	3 месяцы	6 месяцаў
63850	(для індывідуальных падпісчыкаў)	47 500	142 500	285 000
63145	(для ветэранаў ВАВ і пенсіянераў)	42 750	128 250	256 500
63858	(для ведамасных падпісчыкаў)	95 300	285 900	571 800
63239	(ведамасная падпіска для ўстаноў міністэрстваў адукацыі, культуры і аховы здароўя)	85 800	257 400	514 800